

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID AFRIKA

APPELAFDELING

In die appèl tussen:

ELLIOT MPHAIPHILI

Appellant

en

DIE STAAT

Respondent

Coram: Wessels et Muller, ARR. et Galgut, Wnd. AR.

Verhoordatum: 4 November 1976.

Leweringsdatum: 15 November 1976.

U I T S P R A A K

GALGUT, Wnd. AR.:

Die appellant, n Bantoeman van 30 jaar, na wie ek sal verwys as die beskuldigde, is in die Noord-Kaapse Afdeling van die Hooggeregshof deur n regter en twee assessore skuldig bevind aan moord sonder versag-tende omstandighede. Hy is ter dood veroordeel. Hy kom

nou, met verlof toegestaan ingevolge artikel 363 (1) (b) van die Strafproseswet 56 van 1955, in hoër beroep teen die skuldigbevinding aan moord sowel as teen die bevinding dat daar geen versagtende omstandighede is nie.

Die oorledene was Josef Mokang ook n Bantoe-man van 25. Gedurende Februarie 1976 was daar 22 of 23 verhoorafwagtende gevangenes in n groot sel in die polisie-stasie te Daniëlsskuil. Een van die gevangenes was die beskuldigde. Die Staat se saak kom, in hooftrekke, daarop neer dat gedurende die namiddag van Saterdag, 28 Februarie 1976, die oorledene die sel ingebring is; dat die beskuldigde oor n langdurige tydperk hom aangerand het deur hom met n rottang, n tuinslang en n sambok te slaan, met die geskoende voet te skop, hom te wurg en sy kop teen die sement vloer te stamp; dat die oorledene sodanig beseer is dat hy op 5 Maart as gevolg van sy beserings beswyk het. Die mediese getuienis is dat die oorsaak van die dood longstuwing was as gevolg van sepsis wat ingetree het na veelvuldige beserings.

Die Staat het ses ooggetuies,

naamlik.../3

naamlik Jan Musi, Johnny Haai, Izak Kalver, Stephaans Musi, Phillip Moos en Joseph Mosala geroep. Hulle het die aanrandings waargeneem. Alhoewel daar in sekere opsigte verskille en afwykings in hulle getuienis is, is ek tevrede dat hulle basies dieselfde storie vertel en daarom is ek nie van voorneme om die besonderhede van elkeen se getuienis uiteen te sit nie. Dit is slegs nodig om die getuienis in breë trekke te skets en sekere pertinente aanhalings te maak.

Die beskuldigde was voor enige van die gemelde getuies in hegtenis geneem en in die sel geplaas. Dit blyk uit die getuienis dat die beskuldigde die "koning" van die sel was waarin die verhoorafwagtendes aangehou is; dat hy n tol geëis het van almal wat ingekom het; dat dié wat aan hom iets oorhandig het blykbaar n geringer drag slae ontvang het as dié wat nòg geld nòg iets anders gehad het wat hy begeer het; dat die beskuldigde op etlike dae gedurende die week voor 28 Februarie 1976, herhaaldelik aan die inwoners

van die sel gesê het dat as die polisie die oorledene vang, hy die oorledene sal doodslaan en wel om drie redes - eerstens omdat die oorledene sy primusstoof gevat het, tweedens omdat hy twee van sy vrou se ringe gevat het en derdens omdat die oorledene met sy vrou omgaan terwyl hy in die gevangenis is en dat beskuldigde herhaaldelik een of ander polisieman gevra het hoekom hulle nie die oorledene gaan haal nie.

Op Saterdag 28 Februarie 1976, in die namiddag, is die oorledene die sel binnegebring en het hy R3 aan die beskuldigde oorhandig; beskuldigde het aan die oorledene gesê dit sal hom nie help nie; die beskuldigde het oorledene later die middag beveel om sy klere uit te trek; hy het hom verder beveel om teen die muur te buk met die palms van sy hande tussen sy knieë en teen die muur en met sy kop ook teen die muur; hy is toe beveel om "bicycle te ry", d.w.s. hy moes sy heupe hoog hou en sy bene op en af beweeg asof hy fiets ry.

Nadat die oorledene s6 "bicycle" begin ry het, het die beskuldigde hom aanhoudend oral voor en agter op sy bolyf geslaan. Die oorledene het begin skreeu van pyn en gesoebat dat die beskuldigde moet ophou; die beskuldigde het die inwoners van die sel beveel om te sing om die geskreeu te demp; hulle het toe gesing; die beskuldigde het aangehou slaan; die aanranding het die Saterdag middag kort na 5 nm. begin en het ongeveer ses of sewe uur geduur met twee kort onderbrekings van tien of twintig minute; die prisoniers het hierna kooi gemaak en gaan slaap; die oorledene was te swak om sy eie kooi te maak en n ander man het dit vir hom gedoen; die aanrandings het die volgende oggend, Sondag, om ongeveer 4 vm. hervat en voortdurend aangehou vir ongeveer twee uur; die inwoners is weer aangesê om te sing. Die rottang, tuinslang en sambok wat deur die beskuldigde gebruik is om die oorledene mee aan te rand, is ingehandig by die verhoor as bewysstukke. Daar bestaan geen

twyfel nie dat hulle ernstige uitwendige en inwendige beserings kon veroorsaak. Benewens voorgaande het die beskuldigde die oorledene ook met die gebalde vuus op die kop en in die gesig geslaan, hom meermale met die geskoende voet geskop nadat hy geval het, op sy nek getrap en sy kop etlike kere teen die sement vloer gestamp. Die aard en omvang van die oorledene se beserings sal blyk uit die mediese getuienis waarna ek aanstons sal verwys.

Dit blyk verder uit die getuienis dat die aanranding om en by 6.30 vm. die Sondag oggend ten einde geloop het. Ongeveer 8 vm. het die oorledene gaan urineer en gemerk dat daar bloed in sy urine is. Izak Kalver het die beskuldigde daarvan in kennis gestel en vertel dat die oorledene ernstig siek is; die oorledene het gaan lê; die beskuldigde het aan Izak lakseerpille gegee om aan die oorledene te verskaf; om ongeveer twaalfuur, middag, het die beskuldigde weer lakseerpille aan die

oorledene verskaf; die Maandag het die oorledene steeds gelê, nie geëet nie en slegs water gedrink; die Dinsdag was hofdag en die oorledene moes die hof bywoon; Izak Kalver het hom onder sy armholtes gevat, hom die trappies opgehelp, buite die sel deur afgehelp; die oorledene het slinger-slinger geloop, by die hof het hy so teen die bankie geleun; sy saak is uitgestel en hy is terug na die sel en het weer gaan lê; hy het aanhoudend gelê en kreun; die oorledene is op Woensdag 3 Maart, op eie versoek, na 'n klein sel geneem om te rus.

Op Donderdag 4 Maart het die polisie die groot sel deursoek en 'n bruin mes en 'n rottang onder beskuldigde se slaapmat gevind. Op Vrydag 5 Maart, laat in die middag is die oorledene na die hospitaal toe geneem waar dr. Eksteen hom ondersoek het maar geen behandeling gegee het nie. Hy is kort daarna oorlede.

Elkeen van die ooggetuies het verder getuig dat die beskuldigde aan hulle opdrag gegee het om die oorledene te slaan; dat hulle voorgegee het om dit met hulle hande te doen omdat hulle vir die beskuldigde bevrees was.

Die onderstaande pertinente aanhalings uit die getuienis van sommige van die ooggetuies, is kenmerkend van hulle getuienis in die Hof a quo. Hierdie aanhalings weergee n beeld van beskuldigde se optrede. In iedere geval verskyn die naam van die betrokke getuie tussen hakies.

"Sê vir my, het die beskuldigde se vrou gereeld vir hom gaan kuier daar by die selle? Die beskuldigde se vrou, het sy gereeld vir hom gaan kuier daar in die selle?---Sy het vele kere vir hom gaan kuier.

DEUR DIE HOF: Hoe dikwels het sy gekom, elke dag, elke week of hoe?---Sy het in die môre gekom en in die middag, tweekeer n dag."

(Johnny Haai).

"Die vraag is het jy met jou ore gehoor wat sy vrou vir hom gesê het dat die oorledene die lol met haar?---Ja, ek het met my ore gehoor.

MNR. MANCKTELOW: Wat het die vrou gesê?---
 Sy het hom gesê - die vrou het hom gesê "daar-
 die man hy het 'laasweek daar by sy huis gegaan,
 hy het vir hom gevra om saam met hom te slaap,
 toe wil hy nie. So die tyd het hy die primus-
 stoof gesteel en die ring. Toe sê die beskul-
 digde hy moet vir hom laat vang, vir oorledene
 laat vang.

Ja?---Hy sal met hom kom rekenskap gee hier in
 die selle."

(Johnny Haai).

"Nou, voor die oorledene na daardie sel toe toe-
 gelaat is, het beskuldigde ooit van hom gepraat?
 ---Hy het van hom gepraat n week voor daardie -
 het hy gepraat van hom.

Wat het hy van hom gepraat?---Hy het gesê as
 oorledene kom as hulle hom vang, wil hy hom
 doodslaen vir sy primusstoof en sy ringe en
 sy vrou wat hy trou."

(Jan Musi).

"Nou goed. Op die 28ste Februarie, dit is nou
 die Saterdag, toe die oorledene nou wel gevang
 is, was jy toe daar gewees?---Ek was daar,
 ek was buitekant gewees.

Was jy nou buitekant gewees.

DEUR DIE HOF: Toe oorledene ingebring is?

MNR. MANCKTELOW: Toe die oorledene nou inge-
 bring word. Nou wat het toe daar gebeur?---
 Toe sien ek hy en die oorledene staan en praat
 daarso."

(Jan Musi).

Toe.../10

"---Toe het oorledene daar R3 uitgehaal en vir hom gegee."

(Jan Musi).

"---Toe sê hy vir my daardie oorledene dink dit sal hom help vir daardie R3 wat hy gegee het, dit sal niks help nie."

(Jan Musi).

"Goed, hy het nou sy pap klaar geëet en so aan, en wat gebeur toe?---Toe ons klaar geëet het, toe sê die beskuldigde vir ons ons moet sing. En toe?---Toe sing ons en toe sê hy vir daardie oorledene hy moet 'bicycle' ry."

(Jan Musi).

"---Toe hy 'bicycle' ry toe begin slaan die beskuldigde hom."

(Jan Musi).

"---Toe begin die beskuldigde die oorledene slaan met die sambok.

MNR. MANCKTELOW: Met BEWYSSSTUK 6, nè?---Nr. 6. Hy het hom aanhoudelik geslaan met die nr. 6.

Het hy iets gesê terwyl hy hom slaan? Beskuldigde, het hy iets gesê terwyl hy die oorledene slaan?

---Hy sê die oorledene moet ry.

O, is dit al wat hy gesê het?---Hy moet ry.

Ja, en hy slaan hom toe aanhoudend?---Toe slaan hy hom aanhoudelik.

Ja?---Toe vat hy hierdie nr. 10.

Ja?---Toe slaan hy hom orals hier om sy lyf.

DEUR DIE HOF: Toe slaan hy hom met die

houtkant.../11

houtkant?---Met die houtkant oor sy lyf.

Waar sê jy, orals, waar?---Hier op sy lyf orals geslaan.

Orals aan die bolyf?---Ja, hier oor die bolyf, somer so orals.

Voor en agter?---Ja, voor en agter, somer so orals het hy hom geslaan. Toe begin die oorledene skreeu. Toe sê die beskuldigde ons moet sing in die sel.

Weet julle wat dit beteken as julle moet sing?
---Dat die geskreeu van die oorledene dat hulle nie kan hoor dat hy skreeu nie."

(Johnny Haai).

"Nou, toe die beskuldigde nou so vir die oorledene slaan, ek praat nou van die Saterdag en ook nou die Sondag, behalwe om hom soos byvoorbeeld te sê hy moet 'bicycle' ry, het beskuldigde iets anders gesê? Het beskuldigde iets gesê?
DEUR DIE HOF: "Het hy gesê hoekom slaan hy hom so, hoekom mishandel hy hom so?---Hy het gesê hy wil hom doodmaak, want die oorledene gaan met sy vrou om daar buitekant."

(Johnny Haai).

"Toe sê die oorledene so. 'Jy meen jy slaan my reëg dood'?---Ja.

Wat antwoord die beskuldigde toe?---Toe sê die beskuldigde: 'Nee, jou liggaam is nog te warm. Sit n bietjie.' Die houe wat ek jou so slaan, jy voel niks.' Toe is die oorledene se rug al klaar blou. Toe is hy pikblou, soos hy hom geslaan het met die sambok. Toe sê hy vir ons ons moet nou sit en speel 'lulu' dié wat wil 'lulu' speel, en die oorledene se liggaam moet.../12

moet bietjie koud raak, want die houe wat hy hom slaan, die oorledene voel dit nie."

(Izak Kalver).

"Toe hy nou daar besig was met die oorledene, het dit vir jou gelyk hy gaan hom doodmaak?--- Ja, want hy het vantevore gesê hy sal hom doodmaak, en toe hy hom so skop toe sien ek hy sal hom doodslaan.

Kon jy sien hierdie ding gaan dood se kant toe? ---Ja, toe kon ek sien hy sal hom dood slaan.

Hy het nie opgehou as dit lyk of die oorledene wil doodgaan of soiets nie?---Die oorledene het al n tydjie ge'faint', toe sê hy 'aag man, hy lieg'. Toe het die oorledene ge'faint', toe sê hy aag man, hy lieg, hy sal opstaan, gee die sambok daar. Toe gee die manne hom n sambok, toe slaan hy die man, hy het hom wakker geslaan. Toe is die man se rug potblou."

(Izak Kalver).

"Jy het ook gesê hy het gesê hy gaan hom doodmaak. Het hy dit gesê terwyl hy hom slaan?--- Hy het gesê hy gaan hom doodmaak. Hy het gesê hy gaan hom doodmaak.

DEUR DIE HOF: Maar as hy hom nou wil doodmaak, hoekom het hy nie sommer die mes gevat en hom doodgesteek nie?---Hy het gesê as hy binne is, wil hy hom nie met die mes doodsteek nie, hy wil hom doodslaan. Hy wil hom binnehoue slaan.

Het hy soiets gesê?---Ja, hy het so gesê. Binnehoue. Die beskuldigde het gesê hy sal

die.../13

die oorledene sommer so binnehoue slaan. Dis nie houe wat buitekant is nie.

Hy sal hom binnehoue gee?---Dat hy binnekwale hê.
Dat hy binnekwale hê?---Binnekwale kry."

(Johnny Haai).

"Nou, was daar enige stadium wanneer die ander -
van die ander prisoniere nou vir die oorledene
moes geslaan het?---Die beskuldigde het gesê
hulle moet die man slaan. Die prisoniers het
gemaak of hulle die man slaan, want hulle is
bang vir die beskuldigde, maar hulle het net
gemaak of hulle die man slaan, so hulle het
met hulle hande na die man geklap, want hulle
is vir die man bang, vir die beskuldigde bang."

(Johnny Haai).

"Hulle het net hier bo oor sy lyf sommer so met
klappe aangegaan, hulle het hom nie geslaan
om met mening te slaan nie, want hulle was
bang, hulle het net die wet gevolg wat die
beskuldigde gesê het."

(Johnny Haai).

"---Nee, daar is niemand wat gaan kla het nie.
Hulle is almal bang. Daar is niemand wat
na die polisie toe gegaan het om te sê daar
is mense aangerand of so nie."

(Johnny Haai).

Dr. Eksteen, die distriksgeneesheer van
Postmasburg, het getuig dat hy die oorledene n half uur

voor sy dood in die hospitaal gesien het. Daarna het hy n lykskouing gehou. Hy het aanvanklik nie gedink dat die aanranding die oorsaak van dood was nie. Sy vernaamste bevinding in verband met die liggaam van die oorledene was eerstens stuwing van beide longe in n baie ernstige graad; tweedens, veelvuldige uitwendige houes oor die hele lyf; derdens kneusings onder die vel van die hele bolyf en kneusing van beide niere. Hy het die oorsaak van dood aangeteken as longstuwing. Die uitwendige voorkoms van die liggaam en van die ledemate was soos volg:

van voor ses houes op beide bobene en agt houes op beide bo-arms; 17 houes op die borskas. Dit is nou alles van voor. 17 houes op die borskas, 3 klein merke aan linkeronderkaak en skaafmerke langs die linkeroog. Van agter: 7 dieperige houes oor die rug en skouers en dit het deur die vel gegaan. 12 houes op die rug, nie diep nie, 9 houes op beide bobene agter. Dit is altesaam 62 houes waarvan daar merke op die liggaam op die lyk van die oorledene aangetref is.

Wat betref die mond, die tong en die farinks was daar kneusing binne aan die lippe. Wat betref die borskas en diafragma was daar kneusing sigbaar oor die hele oppervlakte tot in die spierlaag van die borskas.

Dr. Eksteen het verder getuig dat hy verbaas was toe hy nadoods vasgestel het dat die aanranding die oorsaak van die dood was en het die mening gevorm dat dood as gevolg van sepsis ingetree het. Nadat die ooggetuies getuig het en nadat ene Mr. Robertson, die distriksgeneesheer van Kimberley, deskundige getuienis gelewer het, is dr. Eksteen herroep. Die wesenlike gedeeltes van sy getuienis lui soos volg:

"ONDERVRAGING DEUR MNR. MANCKTELOW: Dokter, toe u oorspronklik getuienis gegee het, is dit nie aan u gestel nie, en was u nie bewus, omdat die getuienis nog nie gelei was nie, dat die bewering is dat hierdie aanranding op die oorledene van n baie langdurige aard was. Nou, dokter, affekteer dit enigszins u siening van die waarskynlikheid of die moontlikheid dat die dood sou intree van so n aanranding?—Ja, dit is bekend met n langdurige aanranding dat een van twee toestande kan plaasvind,

n traumatiese long, 'traumatic lung' of n 'crushed kidney'. In hierdie geval sou ek sê mees waarskynlik, soos dit my voorgekom het, was daar simptome van beide, maar mees waarskynlik - en ek het ook die pasiënt gesien voor sy dood - is die traumatiese long".

"Maar nou, om dit nou net vir ons as leke saam te vat: is dit na u mening, nadat u ook bespreek het met dr Robertson soos ek u die geleentheid gegee het om te doen, nou voor die hervatting van die hofsitting, is dit die gesamentlike mening van die twee deskundiges dat die langdurige aanranding op die oorledene was die direkte oorsaak van die dood?---Ja. Of die infeksie wat daarop gevolg het kon bygedra het. Ja, dit kon ook bygedra het, die sepsis kon bygedra het?---Die sepsis, ja."

Dr. Eksteen is ook gevra welke uitwerking, genesend of andersins, die pille wat die beskuldigde aan die oorledene verskaf het kon gehad het. Hy het geantwoord:

"Ek sal sê geensins. Dit is alleen waarskynlik, soos ek die Bantoe ken, n pil wat die maag laat gaan, en dit staan by die Bantoe bekend as galpille. So ek kan nie sien hoe dit enige effek sou gehad het nie."

Om dus op te som. Die mediese getuienis bevestig dat dood die direkte gevolg was van aanhoudende

aanrandings oor n groot deel van die oorledene se liggaam.

Die beskuldigde het getuig. Hy het ontken dat hy die oorledene aangerand het. Hy het vooraf n verklaring aan die polisie gemaak en daarby volstaan. Sy relaas van die gebeure kan kortliks soos volg uiteengesit word: dat die oorledene wel op die 28ste Februarie aangerand is; dat die aanrandings gepleeg is deur sewe van die gevangenes in die sel; dat hulle n lap nat gemaak het met petrol en dat hulle die petroldampe ingeasem het; dat dit hulle aangetas het; dat hulle die oorledene beveel het om "bicycle" te ry en hom aangerand het terwyl hy dit gedoen het; dat hulle hom ook geskop het en met die gebalde vuus geslaan het; dat hy, beskuldigde, aan die sewe manne gesê het dat hulle dronk is van die petrol en dat hulle sal veroorsaak dat al die verhoorafwagtendes in die moeilikheid sal kom;

"dat gedurende die oggend van 29/2/76 het ek vir die oorledene gesê hy moet nie dom wees nie, as die polisie kom dan moet hy hulle

vertel dat hy siek is en dokter toe geneem moet word. Die oorledene het toe vir my gesê hy voel reg en hy sal nie rapporteer dat hy siek is nie.";

dat die oorledene by hom pille gevra het om te drink omdat sy liggaam baie gebrand het; dat hy vir die oorledene gesê het dat hy net maagwerkpille het; dat hy hom toe die maagwerkpille gegee het; dat hy aan die Bantoe-konstabel vertel het dat die oorledene sleg geslaan was met n tuinslang en geskop was; dat die Bantoe-konstabel later, en wel op 4 Maart, na die sewe prisoniers wat die oorledene aangerand het, gegaan het en vir hulle gesê het dat hulle moet sê dat hy, die beskuldigde, die oorledene aangerand het. Die beskuldigde het voorts getuig dat sy vrou n klagte van diefstal teen die oorledene ingedien het terwyl hy aangehou was; dat hy aan mede-gevangenes gesê het dat sy vrou die oorledene sal laat vang en dat hulle daarop gesê het dat hulle hom sal doodmaak as hy in die sel gebring word.

Toe die beskuldigde se relaas aan die ooggetuies gestel is, het elkeen dit ontken. Die Hof a quo het die getuienis van die ses ooggetuies aanvaar en die getuienis van die beskuldigde verwerp. Hierdie bevinding is, heeltemal tereg, nie in hierdie Hof aan-geval nie. Wat wel in hierdie Hof betoog is, is die volgende:

- A. Dat die misdaad van moord nie bewys is nie en dat die Staat slegs daarin geslaag het om die misdaad van strafbare manslag te bewys;
- B. alternatiewelik, dat die Staat slegs daarin geslaag het om die opsetvorm dolus eventualis te bewys en dat dit hierdie Hof vry staan om n ander straf as die doodstraf op te lê aangesien die Hof a quo bevind het dat die opsetvorm dolus directus was;
- C. dat versagtende omstandighede, in enige geval, op n oorwig van waarskynlikhede bewys is.

Wat A en B betref: Dit is aan die hand gedoen -

- i. dat dr. Eksteen verbaas was toe hy vasgestel het dat die aanranding wel die oorsaak van dood was en derhalwe dat die beskuldigde, n

ongeletterde bantoe-arbeider, die intree van die dood nie kon voorsien het nie;

- ii. dat die onderstaande feite ook daarop dui dat die beskuldigde nie opsetlik gepoog het om die oorledene te dood nie:-
 - (a) indien hy die oorledene se dood wou veroorsaak hy in besit van die mes was om dit te doen;
 - (b) hy het die aanranding die Sondagoggend gestaak, indien hy hom inderdaad wou doodslaan, sou hy aangehou het totdat dood ingetree het;
 - (c) hy het pille aan die oorledene verskaf toe hy verneem dat laasgenoemde ongesteld is.

Die bovermelde betoë kan nie gehand-

haaf word nie en wel om die volgende redes:

- (aa) Ondanks die feit dat dr. Eksteen verbaas was, is dit bewys dat die aanrandings wel die dood veroorsaak het;
- (bb) die beskuldigde se oogmerk was om die oorledene se dood te veroorsaak; dit blyk uit sy eie uitlatings gedurende die week voor 28 Februarie en gedurende die aanrandings; hy het nie die mes gebruik nie, omdat soos

hy self verklaar, hy wou hê dat die oorledene van inwendige beserings moes sterf; om dit te bewerkstellig het hy wrede en langdurige aanrandings gepleeg.

(cc) Mynsinsiens het hy die ander inwoners van die sel beveel om die oorledene te slaan (wat hulle werklik nie gedoen het nie) om die skyn te wek dat dit nie hy was wat die oorledene so wreed aangerand het nie en waarskynlik ook om te verhoed dat hulle, as mededaders, nie getuienis teen hom aflê nie.

(dd) Nadat hy die oorledene die Saterdag en Sondagoggend gemartel het, het hy gesien dat die oorledene ernstig siek is, niks geëet het nie, en die daaropvolgende dae en nagte gelê het en gedurig gekreun het; desnieteenstaande het hy geen stappe gedoen om vir sy slagoffer mediese behandeling te bekom nie. Weliswaar het hy aan die beskuldigde maagwerkpille gegee, maar met inagneming van wat dr. Eksteen gesê het bestaan daar

geen twyfel nie dat beskuldigde wel geweet het dat die pille nie die oorledene se beserings sou genees nie.

Ek is derhalwe nie oortuig dat die Hof a quo fouteer het in sy bevinding dat die beskuldigde die opset gehad het, (dolus directus) tentye van die aanrandings, om die oorledene te dood nie.

Wat C. betref: In hierdie verband is die betoog dat die beskuldigde daaglik melding gemaak het van die diefstal van die primusstoof, die diefstal van die ringe en die verhouding met sy vrou, dat dit aantoon dat gemelde feite, en in besonder laasgenoemde, n geweldige invloed op sy gemoedstoestand moes gehad het. Hierdie betoog verloor uit die oog dat sy vrou hom daaglik, soms twee keer per dag, by die selle besoek het; dat hy dus nie n gevoel kon gehad het van vervreemding van geneentheid jeens hom nie.

Ek is derhalwe nie oortuig dat die Hof a quo fouteer het in sy bevinding dat hierdie gebeure, regtens, nie beskou kan word as n basis vir morele

skuldvermindering nie, veral in die lig van die feit dat.../23

23.

dat die beskuldigde, in iedere geval, nie hierdie
redes as motief vir sy optrede verskaf het nie.

Dit volg uit bostaande dat die appèl
nie kan slaag nie.

Die appèl word afgewys.

O. Galgut.
O. GALGUT.
WND. APPÈLREGTER.

WESSELS, AR.)
MULLER, AR.) Stem saam.